

Х. НУРМАТОВ, Н. НАРХОЖАЕВ

МУЗЫКА

1-КЛАСС ҮЧҮН ОКУУ КИТЕБИ

Кайра иштелген 11-басылышы

Өзбекстан Республикасынын Элге билим берүү
министрлиги басууга сунуш кылган

Гафур Гулам атындагы басма-полиграфиялык
чыгармачылык үйү
Ташкент — 2013

УЎК 78(075)
КБК 85.31я72
Н 87

Жооптуу редактор **К.Мамыров** – ТМПУнин профессору

Рецензенттер: **А. Кошаев** – БМУнин доценти; **Н. Ахмедова** – Республикалык Билим берүү борборунун бөлүм башчысы; **Г. Ганиева** – Республикалык Билим берүү борборунун «Музыка, искусство жана эмгекке окутуу, дене жетилтүү жана саламаттык» бөлүмүнүн методисти; **Ф.Зайтова** – 261-мектептин мугалими.

Мамлекеттик бюджет каражаттарынын эсебинен басылды. Акысыз.

Нурматов Х., Нархожаев Н.

Музыка: 1-класс үчүн окуу китеби, кайра иштелген 11-басылышы —
Т.: Г. Гулам атындагы басма-полиграфиялык чыгармачылык үйү, 2013.
— 64 б.

1. Автордош

УЎК 78(075)
КБК 85.31я72

ISBN 978-9943-03-054-1

© Х.Нурматов, Н.Нархожаев.
© Гафур Гулам атындагы басма-
полиграфиялык чыгармачылык үйү,
2013-ж.

ЫРДООНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ

Ырды туура аткаруу үчүн аны адегенде кунт коюп угуп алуу керек.

Ырдаганда тик туруу же түз отуруу керек.

Ырдоонун алдында шашылбастан дем алуу жана ийиндерди көтөрбөө керек.

Сөздүн ортосунда дем тартпагыла.

Ырда сөздөрдүн анык угулушу үчүн үндүү жана үнсүз добуштарды так ырдоо керек.

Ырдаганда добушуңар жеңил жана кооз угулсун.

Добуштарды созуп ырдагыла.

Ырды түшүнүктүү, угуучуларга жагымдуу кылып ырдоо керек.

Ырды мугалимдин колунун жаңсоосуна карап ырдоого үйрөнгүлө.

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

АЗИЗ БЎСТОН – ЎЗБЕКИСТОН

Сөзү **М.Мирзонуку**

Музыкасы **Д.Амануллаеваныкы**

Бу дунёда чаманлар кўп,
Бу дунёда ватанлар кўп.
Барчасида яшнар гуллар,
Барчасида яйрар диллар.

Н а қ а р о т :

Менинг учун азиз бўстон –
Ўзбекистон, Ўзбекистон.

Чорлар эзгу йўллар мени,
Аждодларим қўллар мени.
Бу Ватанда тўкмасман ёш,
Бу Ватанда эгмасман бош.

Н а қ а р о т

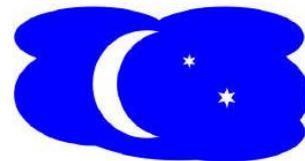

**АУ ДЕГЕНДЕ ДОБУШ ТӨМӨНДӨН
ЖОГОРУГА ЧЫГАТ.**

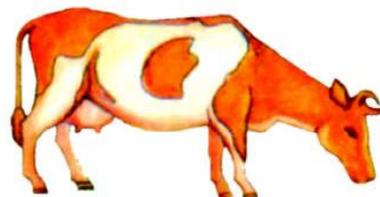
**ДОБУШТАРДЫ ТУУРА ЫРДООГО
ҮЙРӨНӨБҮЗ**

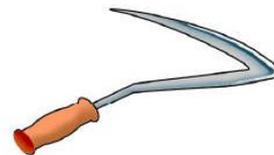
А

У

О

И

Э

**АР БИР ЫРДЫ ОБОНГО САЛУУГА
ЖАНА ТҮРДҮҮ АСПАПТАРДА
ОЙНООГО БОЛОТ.**

ДҮЛОНЧА

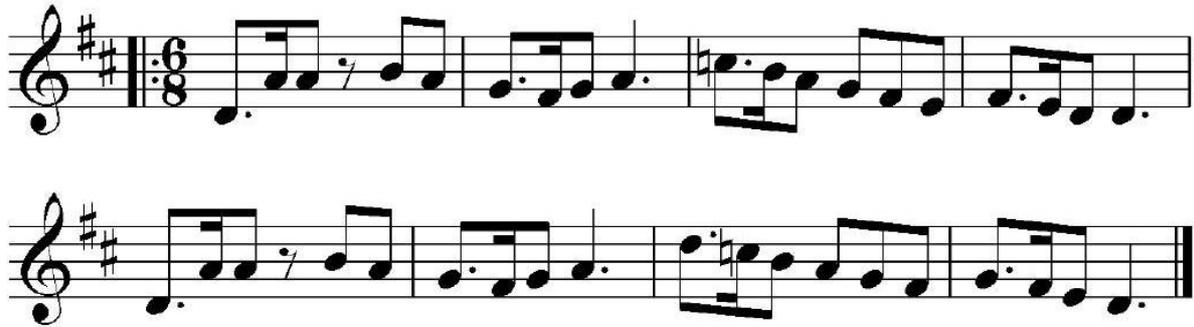
Өзбек элдик күү

Ойноок

МУЗЫКАНЫН НЕГИЗИ КҮҮ

«Ракс» күүсүн уккула.

РУБАБ

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

ЖАРДАМ БЕРДИК

Сөзү **М. Жангазиевдики**

Музыкасы **А. Малдыбаевдики**

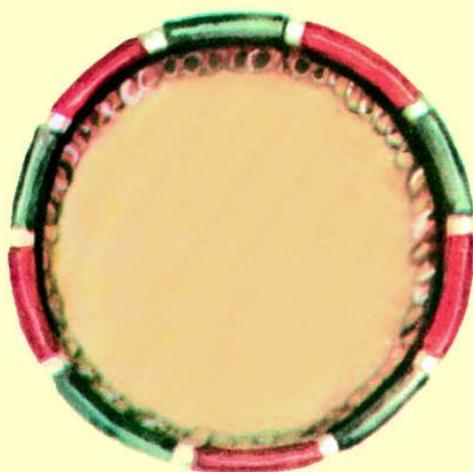
Жардам бердик,
Алма тердик,
Бай чарбанын багынан.
Жаңгак кагып,
Күнгө жайып,
Койдук дагы жаңыдан.

Жардам бердик,
Жийде тердик,
Бакка чыктык, ойнодук.
Гүл жыйнадык,
Ыр ырдадык,
Жемиш тоюн тойлодук.

ЎЗБЕК УЛУТТУК МУЗЫКАЛЫК АСПАПТАР МЕНЕН ТААНЫШКЫЛА

ДОЙРА

НАГАРА

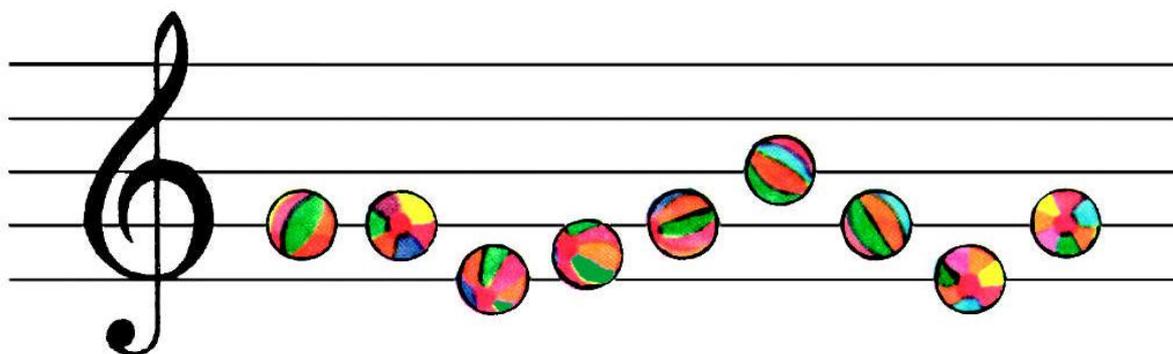
Угабыз, музыкага ылайык
кадам таштап жүрүүнү үйрөнөбүз.

ЖҮРҮШ МАРШЫ

Музыкасы **Ф. Назаровдуку**

Айткылачы, топтор кайсы сызыктарда
жайгашкан?

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

ЎҚИШНИ БИЛИБ ОЛСАНГ

Сөзү **М.Юсуповдуку**

Музыкасы **М. Дадабаевдики**

Ўқишни билиб олсанг
Жуда яхши ўзингга.
Болдай шира киради
Ҳар бир айтган сўзингга.

Китоблар кулиб боқар
Шўх, ўйноқи кўзингга.
Гуллар пояндоз бўлар
Босган ҳар бир изингга.

Ўқимишли кишилар
Ақллидир, донодир.
Ўқиб билимли бўлсанг,
Барча ишинг аълодир.

КАНДАЙ ДОБУШТАРДЫ БИЛЕСИҢЕР?

Шумдуу добуштар

Музыкалык добуштар

Айлана – чөйрөбүздө добуштар абдан көп. Табияттагы бардык добуштар шумдуу добуштарга кирет.

Ыр ырдаганда жана аспаптарда ойногондо жаңырган добуштар музыкалык добуштар дейилет.

АНДИЖАН ПОЛЬКАСЫ

Ўзбек элдик күү

Куунак

Үйрөнөбүз, ырдайбыз
САЛОМ БЕРГАН БОЛАЛАР

Сөзү **П. Момундуку**

Музыкасы **Н. Нархожаевдики**

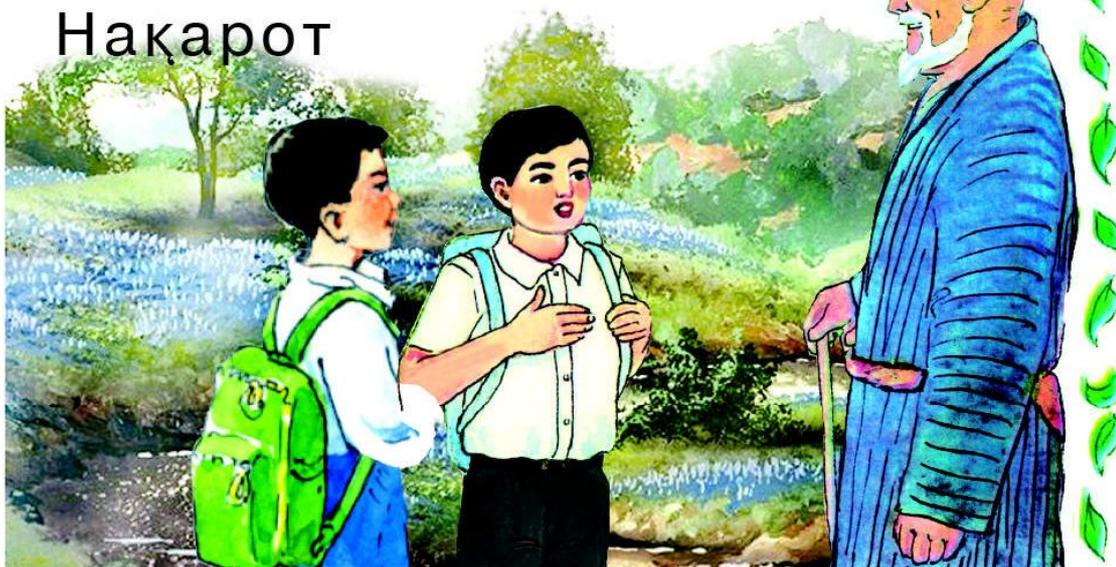
Салом берган боланинг
Ўзи одобли,
Кулиб турган юзлари
Гўё офтобли.

Нақарот:

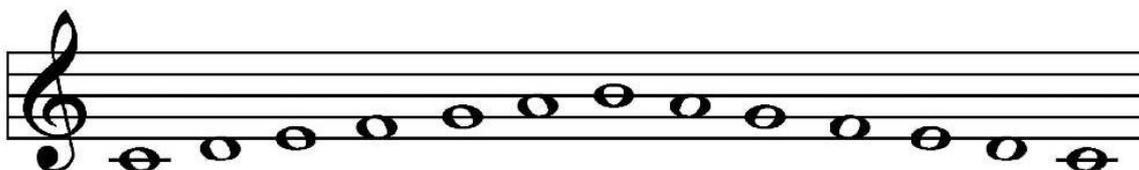
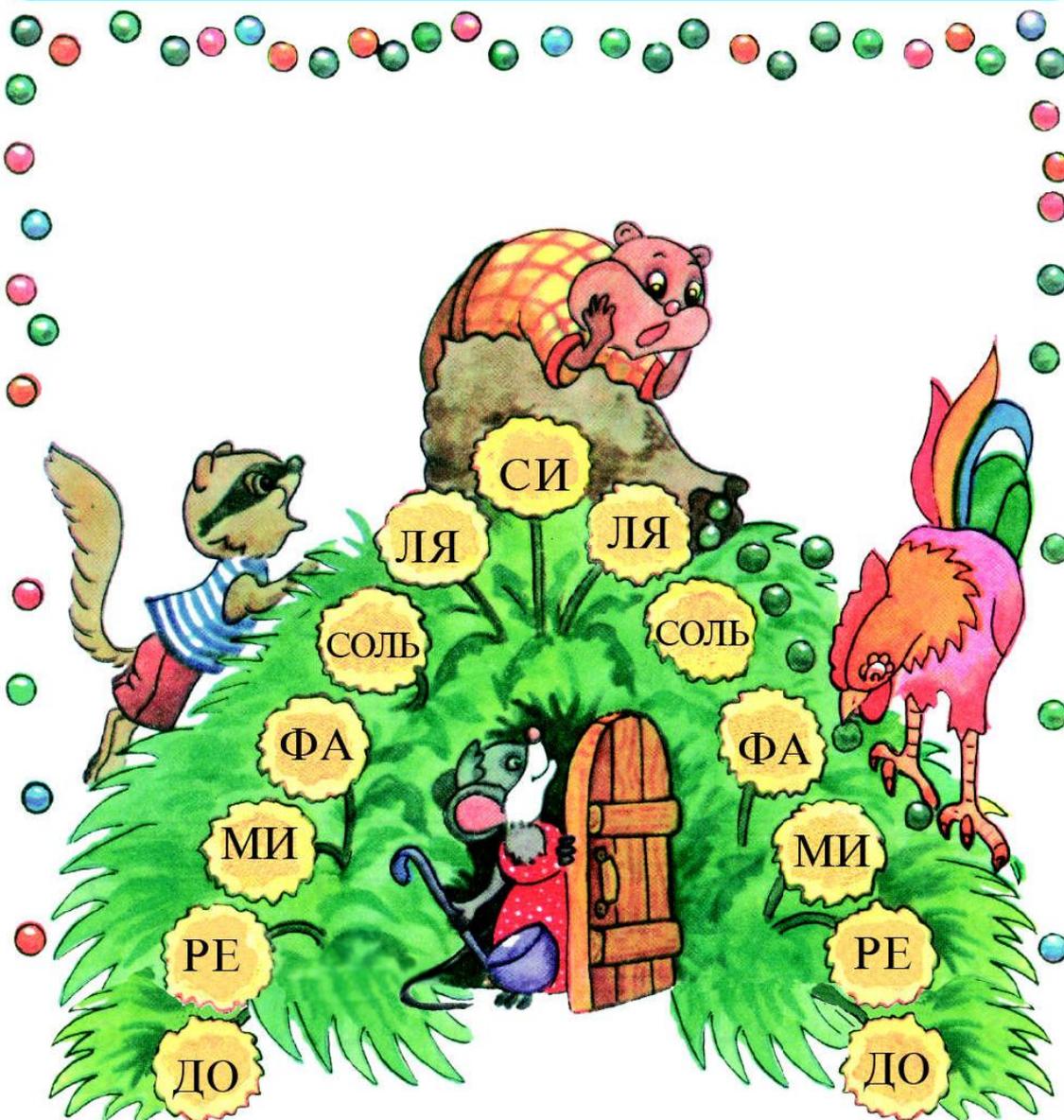
Салом бериш, бу —
Аъло аломат,
Салом берганлар,
Бўлинг саломат.

Салом берган боланинг
Дарси доим «беш»,
Мактаб, уйда, кўчада
Яхшиларга эш.

Нақарот

**ДОБУШТАР ЖОГОРУ, ТӨМӨН ЖАНА
БИР ТЕГИЗ БИЙИКТИКТЕ БОЛОТ.**

Угабыз

ОҚ ТЕРАКМИ, КҮК ТЕРАК?

Сөзү **Х.Каюмовдуку**

Музыкасы **А. Мансуровдуку**

Allegretto

Оқ те-рак-ми, кўк те-рак, биздан сизга ким керак?

Ў-қи-ши, и-ши аъ-ло, Фай-рат-ли, чаққон, до-но.

Кат-та-лар-нинг дастёри, Ки-чик-лар-нинг сар-до-ри,

Одоб, ахлоқда ўрнак, қув-ноқ бо-ла-лар ке-рак.

Оқ те-рак-ми, кўк те-рак, биздан сизга ким керак?

Оқ те-рак-ми, кўк те-рак, биздан сизга ким керак?

Қув-ноқ бо-ла-лар ке-рак,

и-ноқ бо-ла-лар ке-рак.

**ЫРДАГАНДА СӨЗДӨРДҮН АНЫК
ЖАНА ТҮШҮНҮКТҮҮ БОЛУШУНА
КӨҢҮЛ БӨЛГҮЛӨ.**

КҮЗДӨ

Сөзү **А.Токомбаевдики**

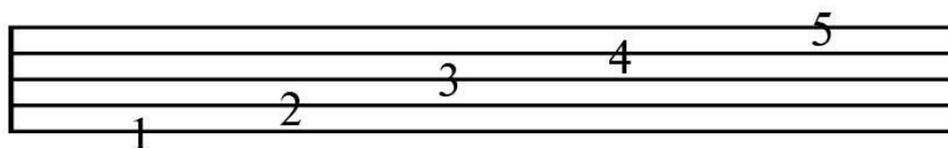
Музыкасы **А. Малдыбаевдики**

Керилген жер бети,
Алтындай келбети.
Тоо болуп жыйналат,
Эмгектин бермети.

Жалбырак дирилдейт,
Өткөн күн билинбейт.
Шымаланган дыйкандар,
Түшүмгө күлүңдөйт.

Музыкалык добуштар нота менен жазылат. Ноталар жазылуучу беш сызык **НОТА СЫЗЫГЫ** деп айтылат.

Айткылачы, окуучулар кандай аспаптарда ойношууда?

**МУЗЫКАНЫ УГУП, АГА КОЛ ЧАБУУ
МЕНЕН КОШТООЧУ БОЛОБУЗ.**

ҚАРИ НАВО

Өзбек элдик күү

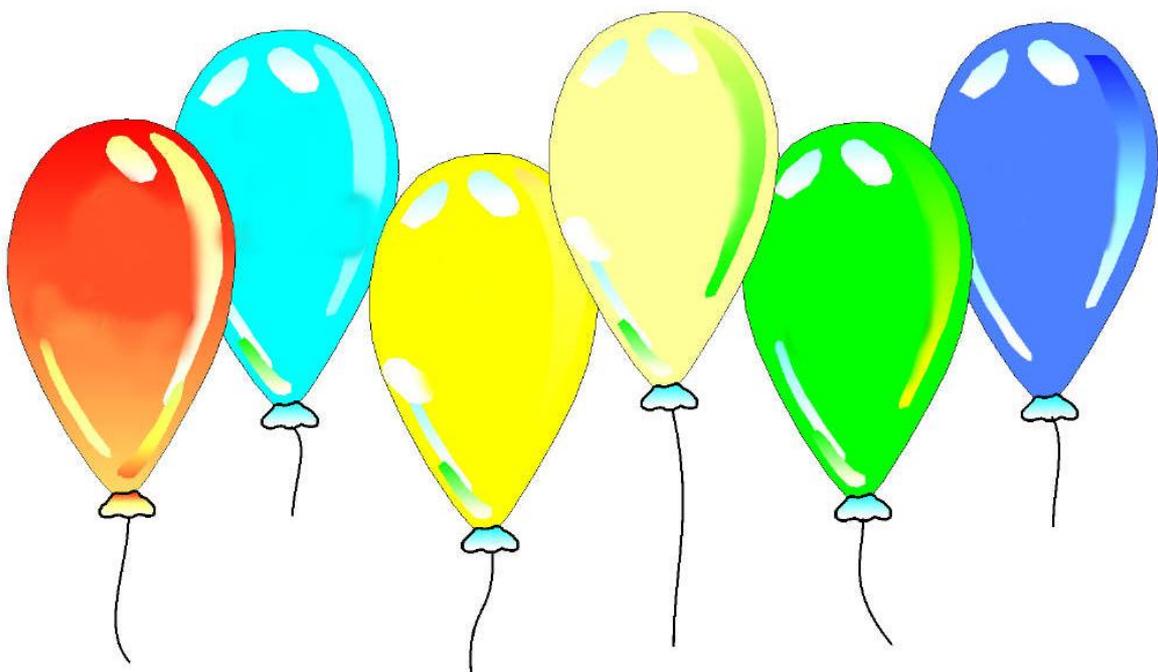
**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

АЛИППЕ

Сөзү А.Илипаевдики
Музыкасы К.Букалаевдики

Аппак кылып дилимди,
Так сүйлөтүп тилимди.
Тамгаларды таанытып,
Тартуу кылдың билимди.

Китеп окуу саптары,
Аңгемендин аттары,
Элестелип көзүмө,
Көңүлүмдө жат баары.

СКРИПКАЛЫК АЧКЫЧ

Скрипкалык ачкычтын айланма бөлүгү нота жолунун экинчи сызыгын камтып алат.

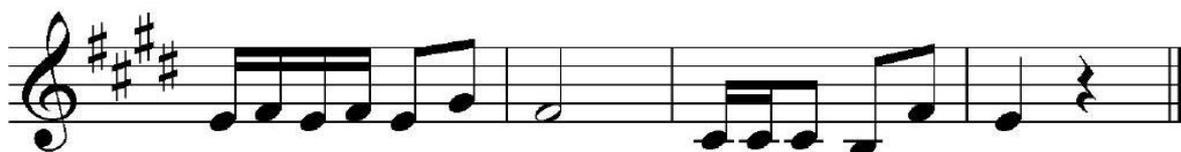
Экинчи сызыкка СОЛЬ добушу жазылат. Бул ачкыч СОЛЬ АЧКЫЧЫ деп да аталат. Скрипкалык ачкычты сулуу жазууга үйрөнгүлө.

**МУЗЫКАНЫ КУНТ КОЮУ
МЕНЕН УККУЛА.**

САРБОЗЧА (БУХОРЧА)

Ўзбек элдик күү

ТААНЫШКЫЛА

Композитор
музыка жаратат.

Акын ыр жазат.

Ырчы ырдайт.

Музыкант
аспапта ойнойт.

АСП БЎЛАМАН

Ўзбек элдик күү

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. Both staves have a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 6/8. The music begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking. The melody in the upper staff starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4-B4, and then a dotted quarter note C5. The bass line consists of a steady eighth-note accompaniment.

The second system of musical notation continues the piece. It features a repeat sign in the middle of the system. The upper staff continues the melody, and the lower staff continues the accompaniment. A forte (*f*) dynamic marking is introduced at the beginning of the second measure after the repeat sign, where the bass line changes to a series of chords.

The third system of musical notation shows the continuation of the melody and accompaniment. The upper staff has a melodic line with eighth and quarter notes, while the lower staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines.

The fourth system of musical notation concludes the piece. The melody in the upper staff ends with a quarter note G4, and the bass line in the lower staff ends with a quarter note G2. The system concludes with a double bar line.

Үйрөнөбүз, ырдайбыз

ЖАҢЫ ЖЫЛЫМ

Сөзү, музыкасы **Г. Эсенгулованыкы**

Ушул түнү бүт ой-максат,
Орундалып калат дейт.
Кут, береке, чоң ырыскы, ынтымак,
Биздин үйгө берип кет.

Кайырма:

Жаңы жылым бат келсин,
Жаңыланып шат келсин.
Жаңы көйнөк, жаңы шым, ай
Жаңы оюнчук көп берсин.

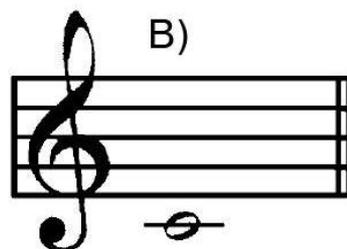
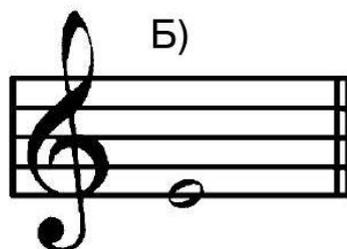
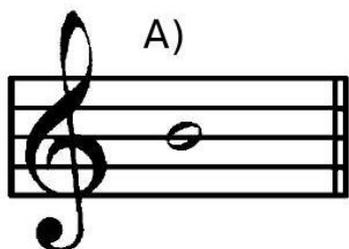
Атакеме чың ден соолук,
Күч-кубатың берип кет.
Тунук күлкү эч кетпеген жүзүнөн,
Апакеме берип кет!

Кайырма

Өзүңөр тапкыла

1. «До» нотасы каерде жазылган?

2. Канчанчы катардагы добуш катары туура жазылган?

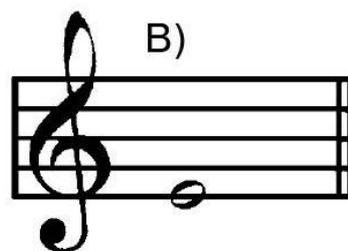
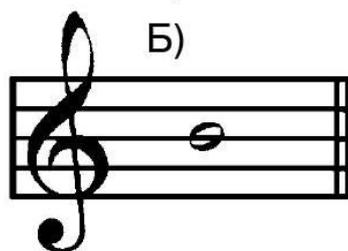
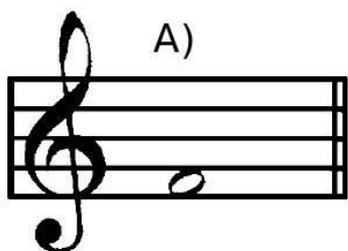
A) до, ре, ми, соль, фа, ля, си, до;

Б) до, ми, ре, фа, соль, ля, си, до;

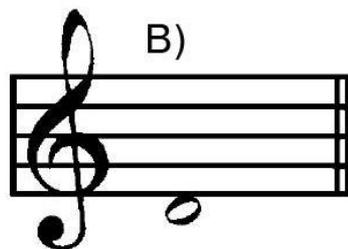
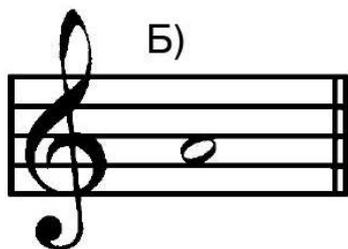
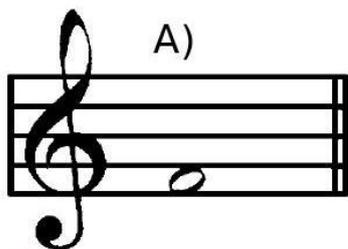
В) до, ре, ми, фа, соль, ля, си, до;

Г) до, ре, ми, фа, соль, си, до, ля.

3. «Фа» нотасы каерде жазылган?

4. Эң бийик добушту тапкыла:

**ЫР СӨЗ ЖАНА ОБОНДОН ТУРАТ.
СӨЗ ТАМГАЛАР МЕНЕН, ОБОН
БОЛСО НОТАЛАР МЕНЕН ЖАЗЫЛАТ.**

**Музыка уккула
ПИАНИНО**

Сөзү **М. Зайнитдинованыкы**
Музыкасы **Ж. Нажмиддиновдуку**

До, ре, ми, фа, соль, ля, си,
Мактаб пианиноси.

Клавиши оқ, қора,
Ғавасинг келар, қара.

Бир, икки, уч, үнг оёқ,
Оғанга солинг құлоқ.
Янгроқ куйга жүр бұлиб
Құшиқ айтамиз құвноқ.

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

АПАМ ТИККЕН ЧАК КӨЙНӨК

Сөзү **М.Жангазиевдики**

Музыкасы **Т.Саламатовдуку**

Апам мага арнап тикти,
Ак жибектен чак көйнөк.
Кийип алдым, кечээ бүттү,
Жолдошторум көрсүн деп.

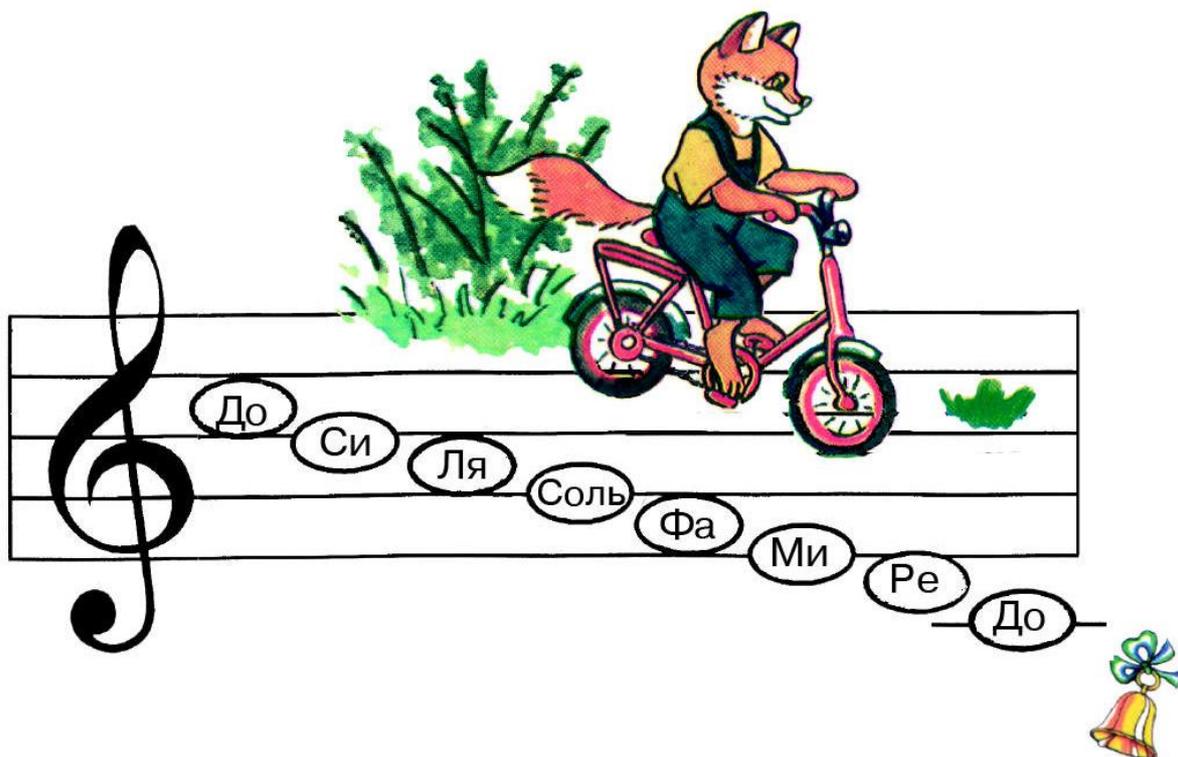
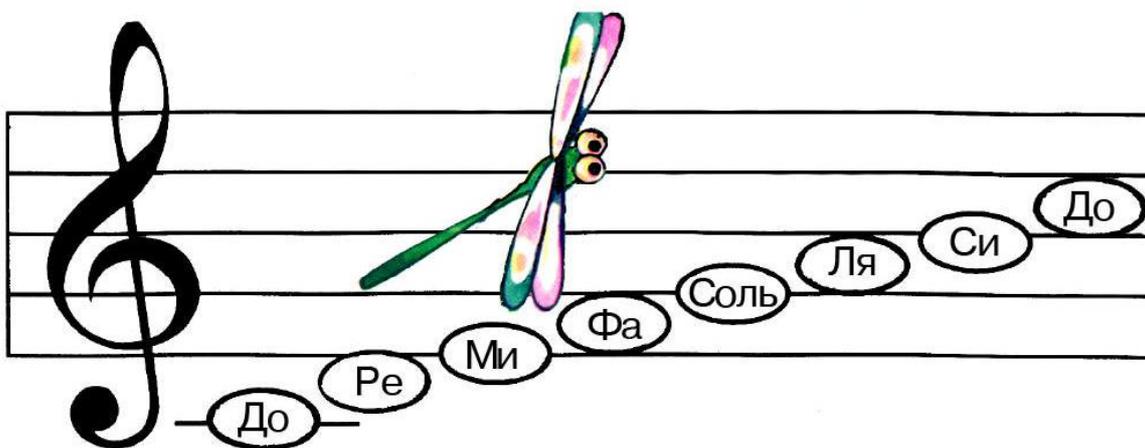
Таза киём көйнөгүмдү,
Кирдетпейм, чаң жугузбайм.
Айтып берем көргөнүмдү,
Балдар менен урушпайм.

Эжем менен бирге басып.
Гүлдөргө суу куямын.
Жөжөлөргө таруу чачып,
Тамак берип турамын.

ДОБУШ КАТАРЛАРЫНЫН ЖОГОРУЛАШЫ ЖАНА ТӨМӨНДӨШҮ

Фортепиано

ДОЙРА УСУЛДАРЫ

Ойноок

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

ЧИЛДИРМА

Сөзү П. Момундуку

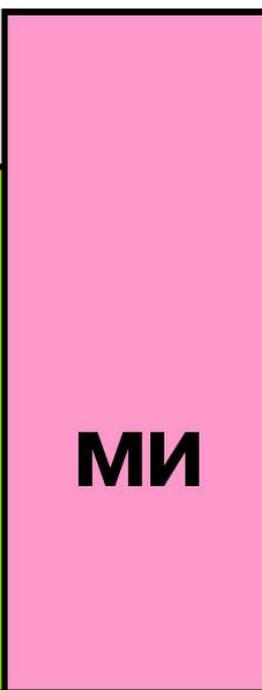
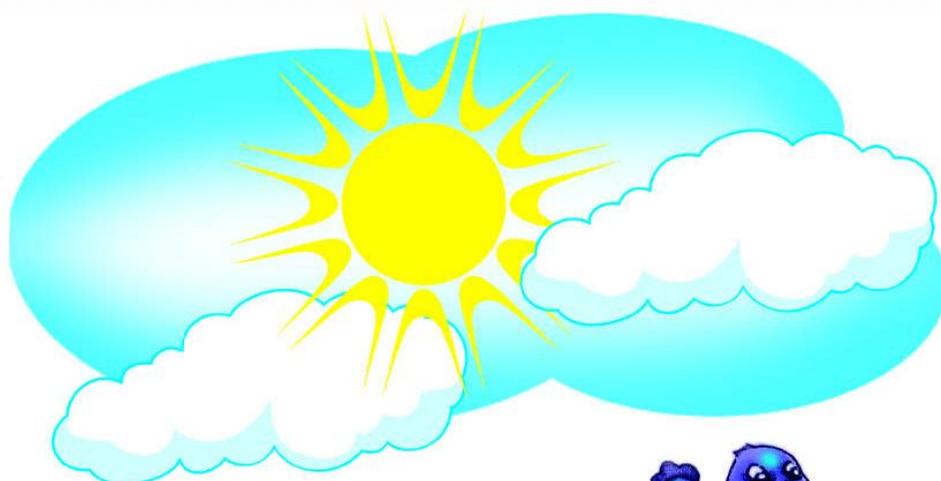
Музыкасы Д. Амануллаеваныкы

Ўзи ойдаи,
Зираклари шилдир-шилдир.
Чалганингда
Оҳанглари хилма-хилдир.

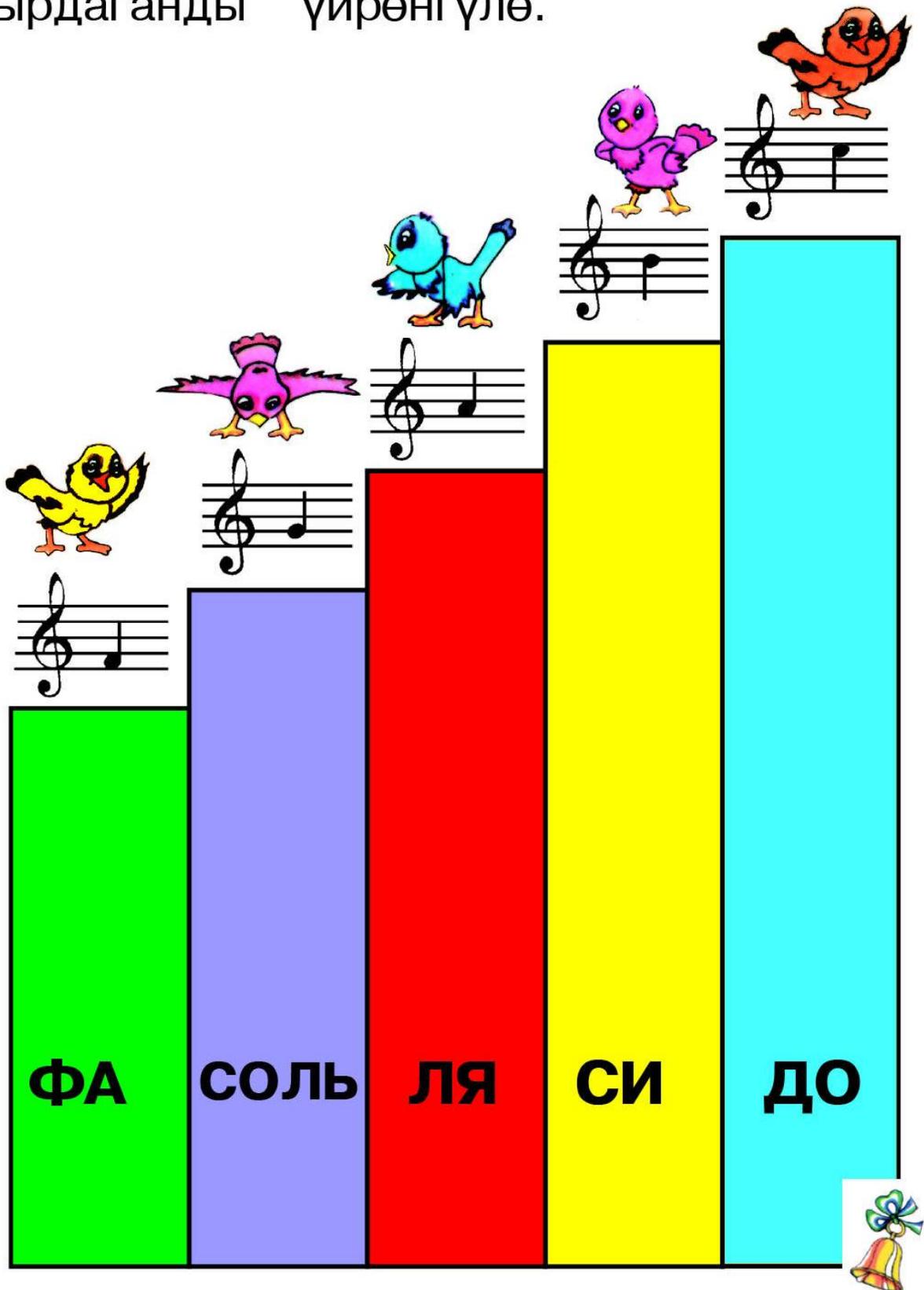
Топсанг дарров билдирма,
билдирма, билдирма.
Гумбадагум-гумбадагум,
гумбадагум,
Унинг номи – чилдирма!

**МУЗЫКАЛЫК ДОБУШТАР ТӨМӨНКҮ
АТАЛЫШТАР МЕНЕН АТАЛАТ:
ДО-РЕ-МИ-ФА-СОЛЬ-ЛЯ-СИ**

Добуштардын аталышын солдон
оңго жана оңдон солго карай
ырдаганды үйрөнгүлө.

Угабыз

ЧАМАНДА ГУЛ

Ылдамыраак **Ўзбек эл ыры**

Ча- ман- да гул о- чи- либ- ди (я) чак- канг- га тақ,
чак- канг- га! Ча- ман- да гул о- чи- либ- ди (я)
чак- канг- га тақ, чак- канг- га. Қо- шинг- ни қо-
ра- қил- ган (эй) Боғ- да- ги ўс- ма- ми- кан (эй!)
Ча- ман- да гул о- чи- либ- ди (я) чак- канг- га тақ,
чак- канг- га! Ча- ман- да гул о- чи- либ- ди (я)...

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

БАЙЧЕЧЕКЕЙ

Сөзү **М. Жангазиевдики**

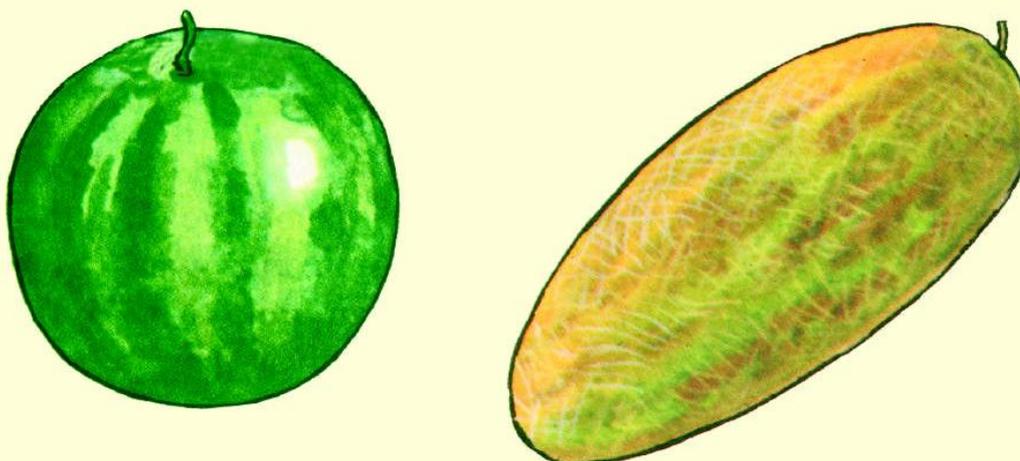
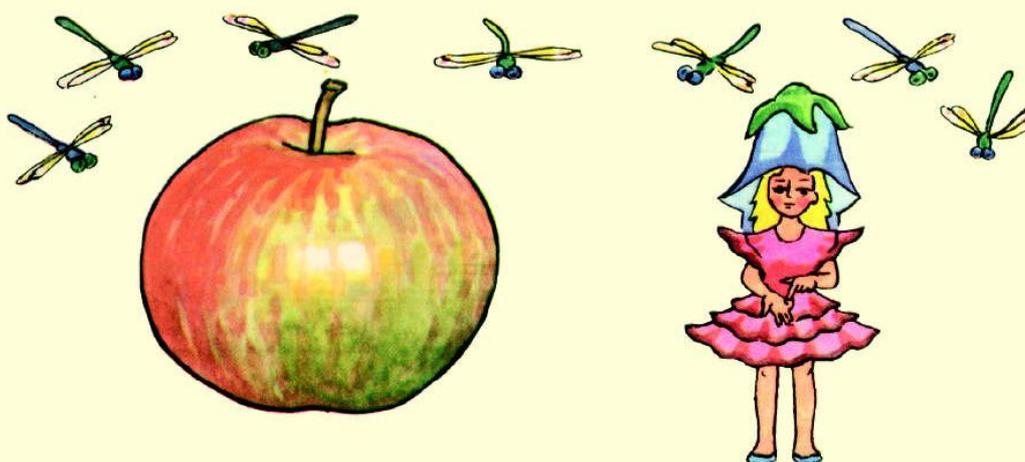
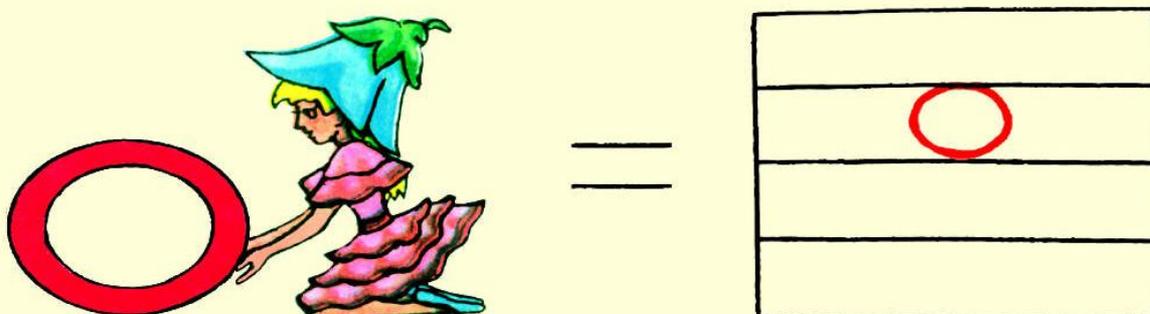
Музыкасы **К. Букалаевдики**

Кар эриди, кар кетти,
Жердин бети көгөрдү.
Ким айдады, ким септи,
Байчечекей төрөлдү.

ДОБУШТАРДЫН СОЗУЛУШТАРЫ

Бүтүн нота

Бүтүн абалдагы мөмө-
жемиштер бүтүн нотаны
билдирет.

ҚУЁНИМ

Ўзбек элдик оюну

Шашылбай

Қуёним, қуёним, нима бўлди,
Касалга ўхшаб ўтирибсан?
Тур ўрнингдан, ўйнаб бер,
Хоҳлаганингни танлаб бер.
Битта ўйнаб бер,
Битта ўйнаб бер.

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

СЕХРЛИ ДУНЁ

Сөзү **Н. Ахмедованыкы**

Музыкасы **Х. Хасанованыкы**

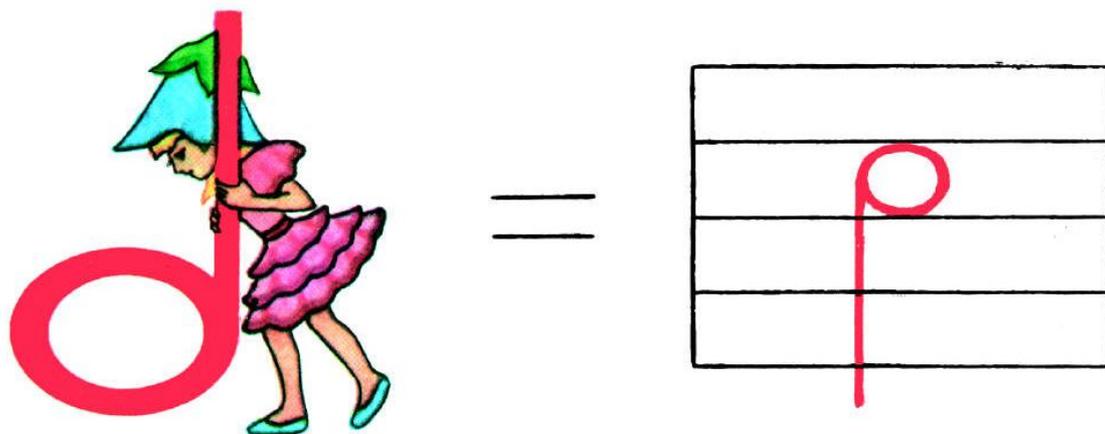
Дилда орзулар,
Куйлаймиз жўшиб.
Қувонч, шодликни
Куйларга қўшиб.
Болалик гулдир
Бу гўзал чаманда.
Яшаймиз яйраб
Энг бахтли Ватанда.

Н а қ а р о т :

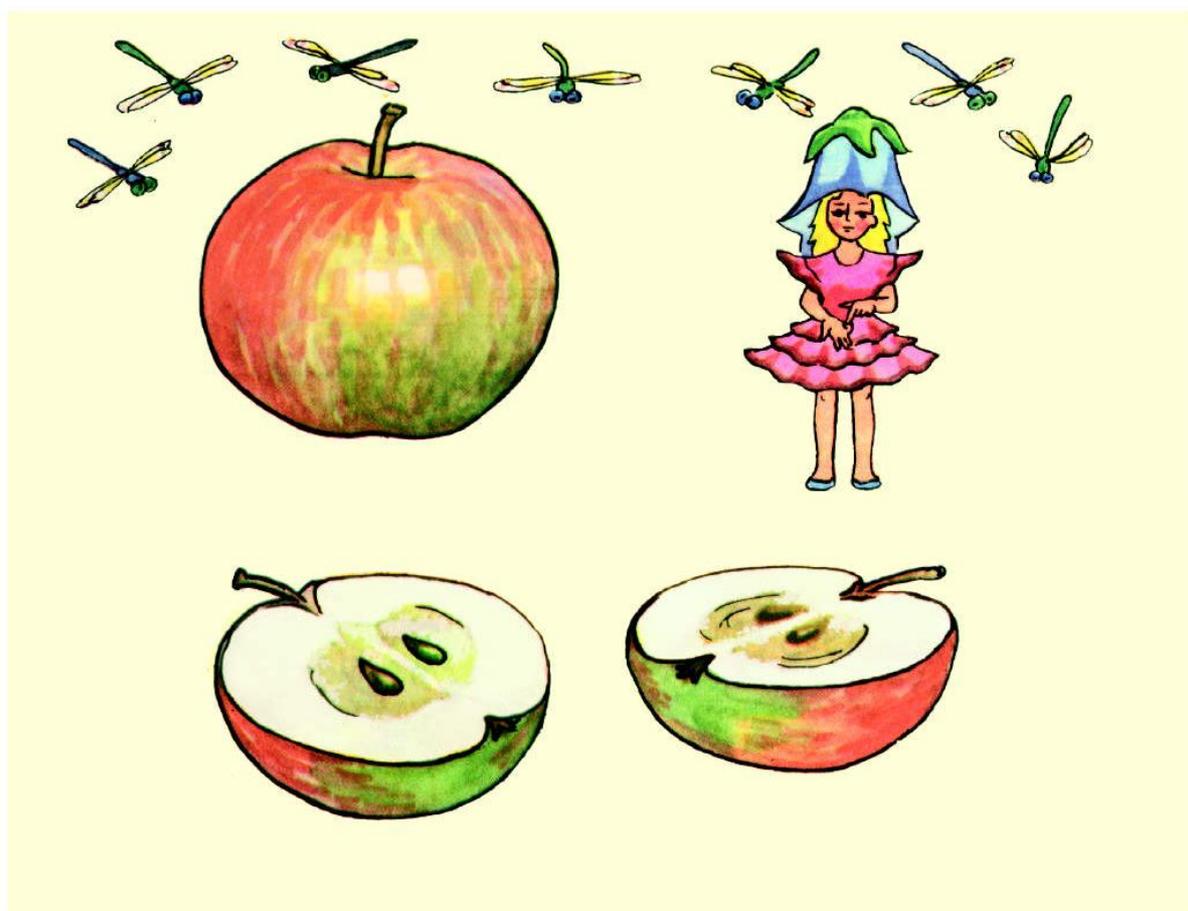
Куйлар олам
Сочиб зиё.
Чорлар ҳар дам
Бу сеҳрли дунё.

Жарым нота

Бүтүндүн экиден бири жарым болот.

Алманы ортосунан бөлсө, эки тең жарым алма бөлүгү пайда болот.

Угабыз

БОБОҚ ХҰРОЗ

Сөзү П. Момундуку

Музыкасы Н. Нархожаевдики

Allegretto ♩=88

Бо-боқ хў-роз, бо-боқ хў-роз, То- жи қи-зил

та-роқ хў-роз. Бо-боқ хў-роз, бо-боқ хў-роз,

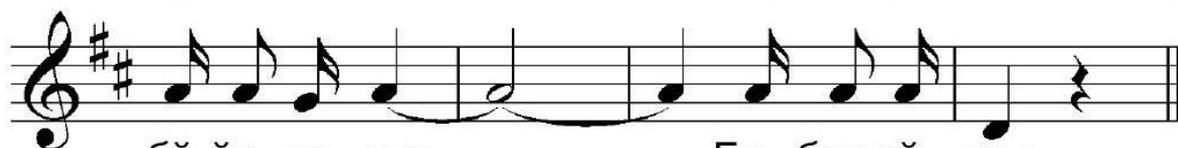
То- жи қи-зил та-роқ хў-роз.

Ду- ми га - жак, ю - рар сер-гак,

Ду-ми га-жак, ю - рар сер-гак, Хўп ке-лиш-ган,

бў-йи да- роз, Бо- боқ хў- роз...

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

ШУДРИНГ

Сөзү **Камбар Атаныкы**
Музыкасы **Н. Нархожаевдики**

Қатра-қатра митти жонсан,
Ҳиммати зўр паҳлавонсан.
Тунда чангни қувиб чиқдинг,
Майсаларни ювиб чиқдинг.

Н а қ а р о т:

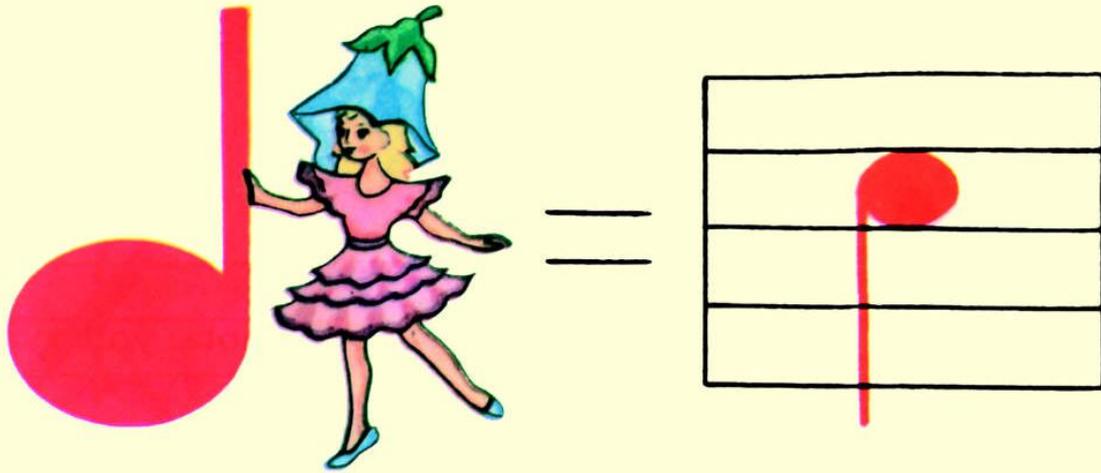
Олмос шудринг, толмас шудринг.
Шудринг, шудринг.

Ҳар бир қатранг сеҳрга кон,
Муруввату меҳрга кон.
Сенда аксин кўрар жаҳон,
Тизимларинг маржон-маржон.

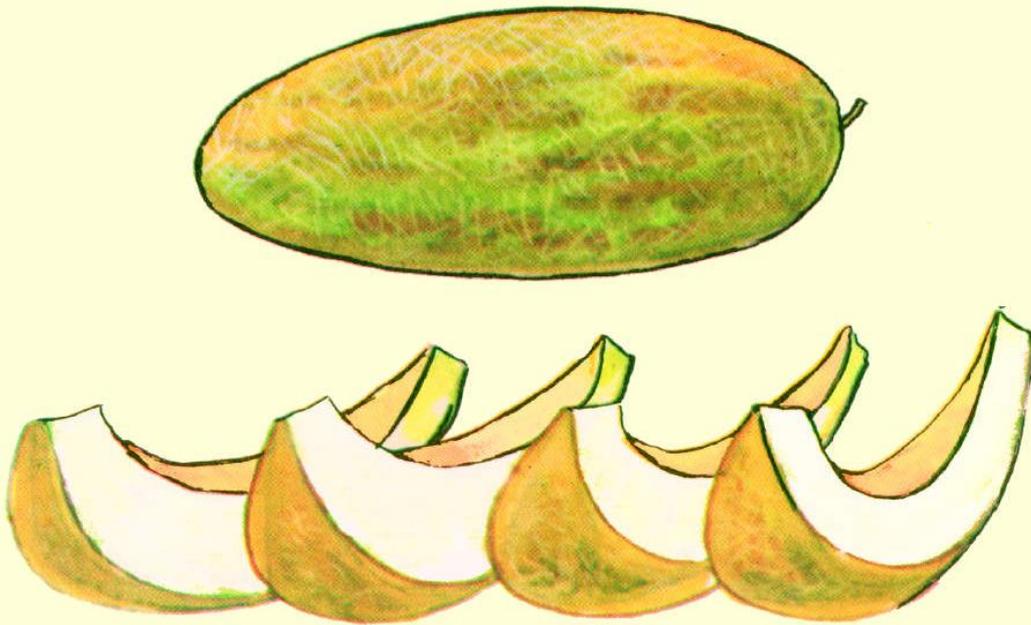
Н а қ а р о т:

Олмос шудринг, толмас шудринг.
Шудринг, шудринг.

Чейректик нота

Бүтүндүн төрттөн бири чейрек болот.

Коонду төрткө бөлсөк, ар бир бөлүгү чейрек болот.

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

БУҒДОЙ

Сөзү **Р. Толибдики**

Музыкасы **Д. Амануллаеваныкы**

Эккан эдим,
Кўкат бўлди, дон бўлди.
Пишгандан сўнг
Оппоққина нон бўлди.

Элим бой, элим бой,
Нимага бой?
Элим бой, элим бой,
Экар буғдой.

Угабыз

ЛАВЛАГИ

Сөзү П. Момундуку

Музыкасы Д. Амануллаеваныкы

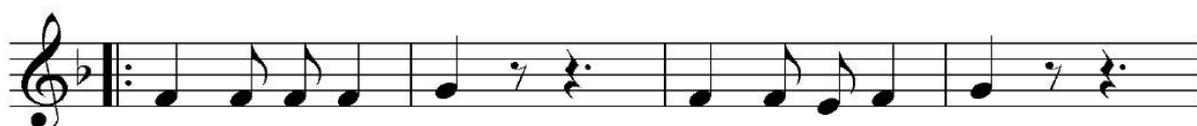
Allegro moderato

Лав-ла-ги-ю, лав-ла-ги, ер-ни ас-та кав-ла-гин.

Мўл бў-либ-ди ҳо-си-ли, аь-ло э- кан қи-зи- ли,

Ло- ла- га ўх- шар, қип-қи-зил ран-ги.

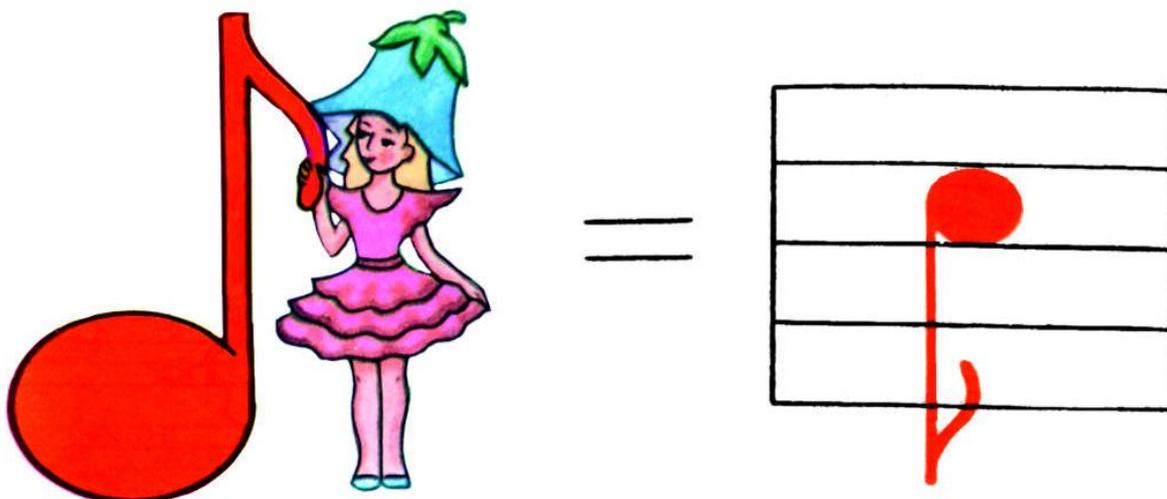

Худ-ди бў-ял-ган-дай яп-ян- ги... ги.

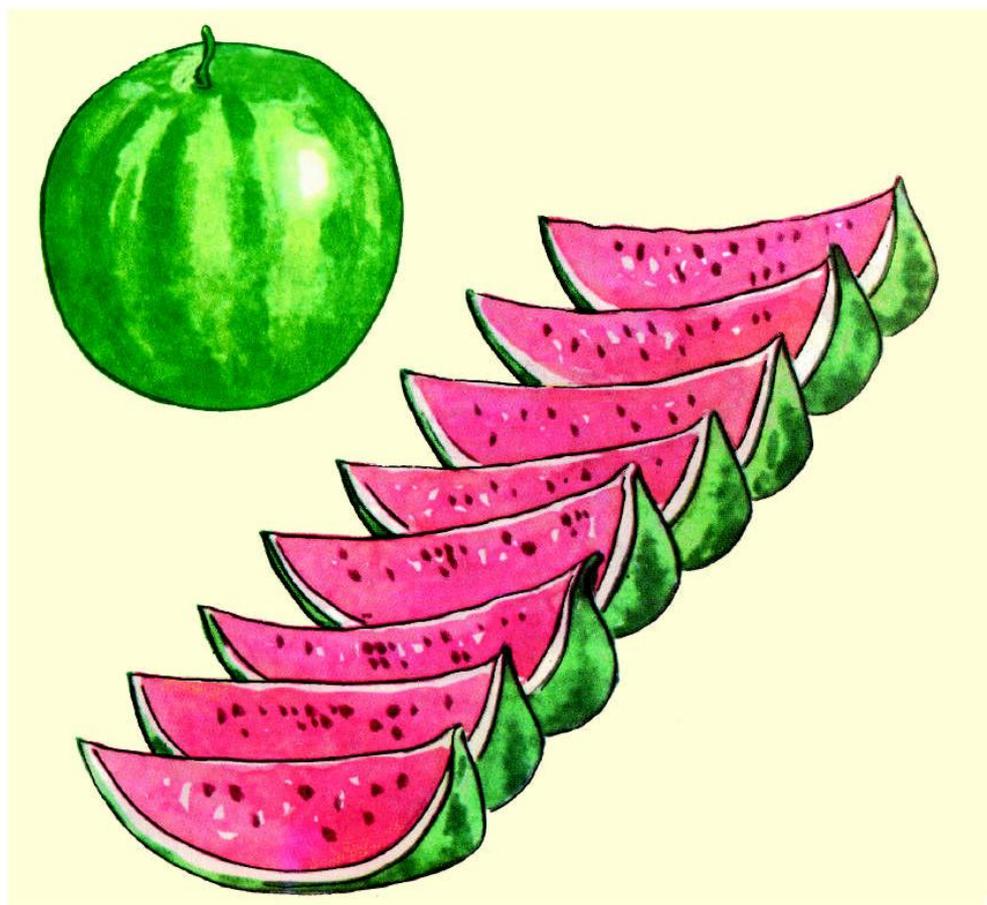
Лавлагию лавлаги,
Ерни аста кавлагин.
Мўл бўлибди ҳосили,
Аьло экан қизили.

Лолага ўхшар,
Қип-қизил ранги.
Худди бўялгандай
Яп-янги.

Сегиздик нота

Бүтүндүн сегизден бири
сегиздик болот.

Дарбызды сегизге бөлсөк, ар
бир бөлүгү сегиздик болот.

==

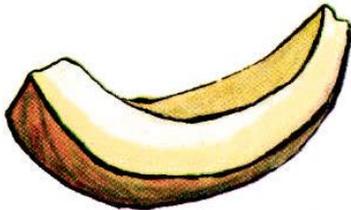
БҮТҮН НОТА

==

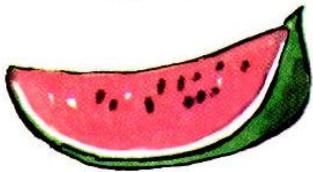
ЖАРЫМ НОТА

==

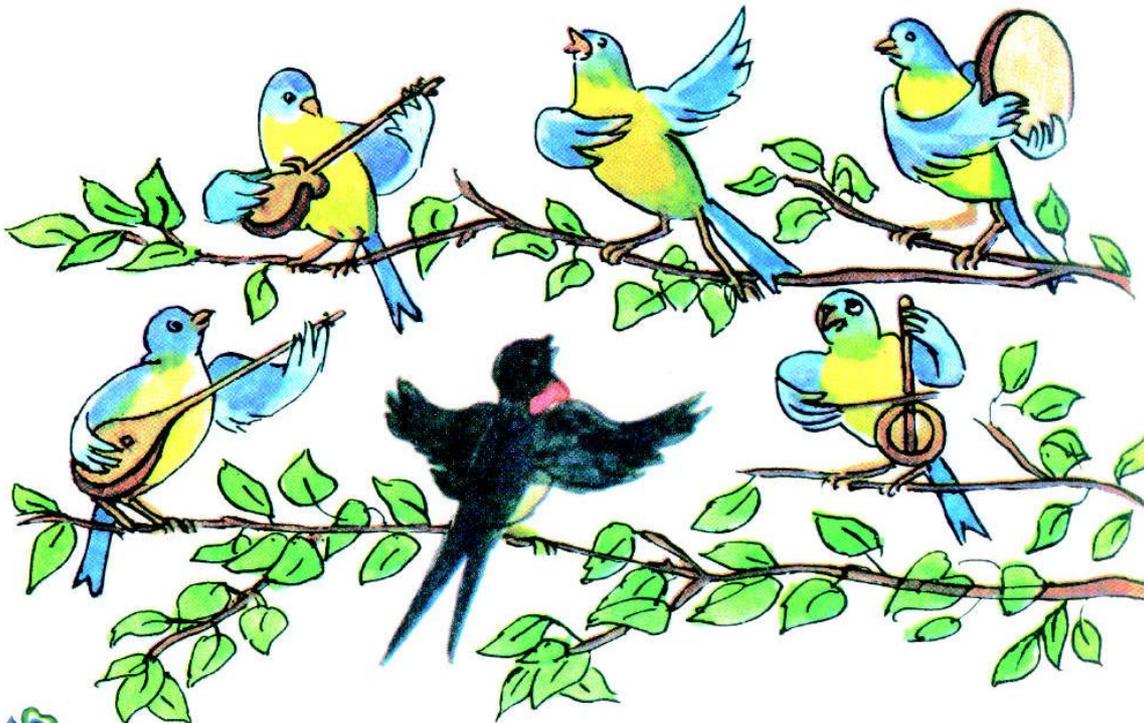
ЧЕЙРЕКТИК
НОТА

==

СЕГИЗДИК
НОТА

НОТАЛАРДЫН АТТАРЫН АЙТКЫЛА

НОТАЛАРДЫН БӨЛҮНҮШҮ ЭСИҢЕРДЕБИ?

БУЛАР КАНДАЙ СОЗУЛУШТАГЫ НОТА ЖАНА ДОБУШТАР?

КОМПОЗИТОРЛОР

МУТАЛ
БУРХАНОВ

ГАФУР
КАДЫРОВ

ФАТТАХ
НАЗАРОВ

ИКРАМ
АКБАРОВ

Үйрөнөбүз, ырдайбыз

АК ГҮЛДӨР

Сөзү **И.Исаковдуку**

Музыкасы **Т. Казаковдуку**

Кичине эмесмин,
Гүлзарга теңештим.
Гүл багып ар түркүн,
Гүл менен тең өстүм.

К а й ы р м а:

Ак гүлдөр, көк гүлдөр,
Асырап көп күндөр.
Карачы татына,
Кааласаң көркүн көр.

**Ата-энеңердин, ага-эжелериңердин
жардамында жаттагыла**

БЕШ ЫРГАЙ

Элдик ыр, иштеп чыккан **А. Темиров**

Белестеги беш ыргай,
Беш ыргайды мен кыйбай.
Бет-бетинен карасам,
Беш түлөгөн кыргыйдай.

Адырдагы алты ыргай,
Алты ыргайды мен кыйбай.
Алды-алдынан карасам,
Алты түлөк кыргыйдай.

Жашыл көлдүн боюнда,
Жашыл ала өрдөгүм.
Жаш кезимде ойногон,
Жайма көкүл мөлмөлүм.

РЕБУС

Төмөндөгү сөздөрдү аныктагыла:

			
- ктор	- корд	- рбек	- ра
			
- ист	ко- ска	- рень	- лоно
			
- с	- ңди	Га-	Фа-
			
- ртук	- сте	- диска	- ска

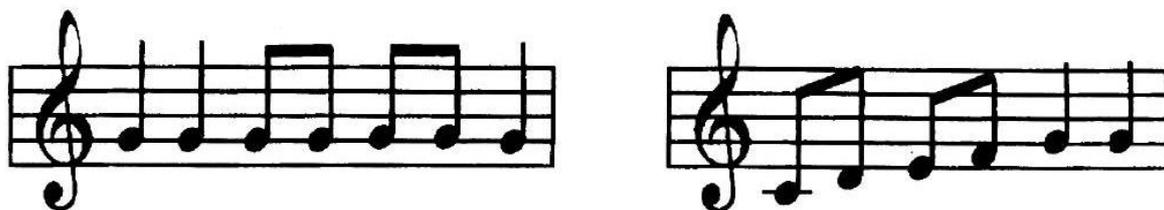
						
До	Си	Ми	Ре	Ля	Фа	Соль

ТАПШЫРМА

Кунт коюу менен уккула жана тапкыла:

Мугалим төмөндөгү эки мисалдан кайсы бирин ойноду?

Бул мисалдан эң узун добуштарды кол көтөрүп көрсөткүлө:

Бул добуш катарда жетпей жаткан добушту үн менен ырдап толтургула:

Өзүңөр тапкыла

1. Музыкалык чыгарманы кандай угуу керек?

- А) акырын сүйлөшүп угуу керек;
- Б) ызы-чуу кылбастан угуу керек;
- В) тынч отуруп, кунт коюу менен угуу керек.

2. Бүтүн нотанын ичинде канча жарым нота бар?

- А) 4 жарым нота бар;
- Б) 2 жарым нота бар;
- В) 6 жарым нота бар.

3. Канча чейрек нота бир бүтүн нотага тең?

- А) 2 чейрек нота;
- Б) 8 чейрек нота;
- В) 4 чейрек нота.

4. Канча чейрек нота жарым нотага тең?

- А) 4 чейрек нота;
- Б) 2 чейрек нота;
- В) 8 чейрек нота.

Ойнойлу, ырдайлы, бийлейли

ЖАРДАМ БЕРДИК

Сөзү **М. Жангазиевдики**

Музыкасы **А. Малдыбаевдики**

Ылдам

Жар-дам бердик, ал-ма тер-дик, Бай чар-ба-нын

ба-гы-нан.

Жаң-гак ка-гып,

Күн-гө жа-йып, Кой-дук да-гы жа-ңы-дан.

АПАМ ТИККЕН ЧАК КӨЙНӨК

Сөзү **М.Жангазиевдики**

Музыкасы **Т.Саламатовдуку**

Орточо, ойноок

А-пам ма-га ар-нап тик-ти, Ак жи-бек-тен

чак көй-нөк ээй.

Ки-йип ал-дым, ке-чээ бүт-тү,

Жол-дош-то-рум көр-сүн деп.

Та-за ки-ем

көй-нөгүм-дү, Кирдетпейм, чаң жу-гуз-байм.

Айтып берем көргөнүмдү, Балдар менен урушпайм.

АПАКЕМДИН МАЙРАМЫ

Обону, сөзү **С. Кынатовдуку**

Се- ги- зин- чи март кү- нү, Не- ге кө- нүл

жай- да- ры. Ал ант- ке- ни у- шул күн,

А- па- кем- дин май- ра- мы. А- па- кем- дин,

чоң э- нем- дин, э- же- кем- дин майрамы. А- па- кем- дин,

чоң э- нем- дин, э- же- кем- дин май- ра- мы.

ЎҚИШНИ БИЛИБ ОЛСАНГ

Сөзү М.Юсуповдуку

Музыкасы М. Дадабаевдики

Шаңдуу

Ўқишни билиб олсанг Жуда яхши ўзингга.

Болдай шира ки- ра- ди Ҳар бир айтган сўзингга.

Китоблар кулиб боқар Шўх, ўйноқи кўзингга.

Гуллар поян-

доз бў- лар Босган ҳар бир и- зинг- га.

БУҒДОЙ

Сөзү Р. Толибдики

Музыкасы Д. Амануллаеваныкы

Moderato

Эк- кан э-дим, кў-кат бұл-ди, дон бұл-ди,

Хор:

Якка:

дон бұл-ди. Пиш-ган-дан сўнг оп-поқ-қи-на

Хор:

Якка:

нон бұл-ди, нон бұл-ди. Э- лим бой,

э- лим бой,

ни-ма-га бой?

Хор:

Э- лим бой,

э- лим бой,

э- кар буғ-дой.

КҮН БАЛДАРЫ

Сөзү Ж. Мамытовдуку

Музыкасы К. Эралиеваныкы

Күн бал-да-ры – чемичкелер, Теп-те-ге-рек сап-са-ры.

Ап-пак таң-да бой тү-зө-шүп, Күн-дү кү-тө баш-та-ды.

Кайырма:

Эң алгачкы нурун күн да, О-шо-лор-го ар-на-ды.

Ар бир ба-ла бул дүй-нө-дө, А-па-сы-нын ар-да-гы.

Ар бир ба-ла бул дүйнөдө, А-па-сы-нын ар-да-гы.

БЕШ ЫРГАЙ

Элдик ыр, иштеп чыккан А. Темиров

Бе-лес-те-ги беш ыр-гай, Беш ыр-гай-ды

мен кый-бай. Бет-бе-ти-нен ка-ра-сам,

Беш тү-лө-гөн кыр-гый-дай. А-дыр-да-гы

ал-ты/ыр-гай, Ал-ты/ыргайды мен кыйбай. Ал-ды/ал-ды-

нан ка- ра- сам, Ал-ты тү-лөк кыр-гый-дай.

ЧИЛДИРМА

Сөзү П.Момундуку

Музыкасы Д.Амануллаеваныкы

Ў-зи ой- дай, зираклари шилдир-шилдир.

Чал- га- нинг- да о-ханг-ла-ри хилма-хилдир.

Топ-санг дар-ров бил-дир- ма, бил-дир-ма,

бил-дир-ма. Гум-ба-да-гум, гум-ба-да-гум,

гум-ба-да-гум. Топ-санг дар-ров бил-дир- ма,

бил- дир- ма, бил- дир- ма. Гум-ба-да-гум

гум-ба-да-гум, гум-ба-да-гум, унинг номи чилдир-ма.

СЕХРЛИ ДУНЁ

Сөзү Н.Ахмедованыкы

Музыкасы Х.Хасанованыкы

Орточо

Дил-да ор-зу-лар, куй-лай-миз жў-шиб.

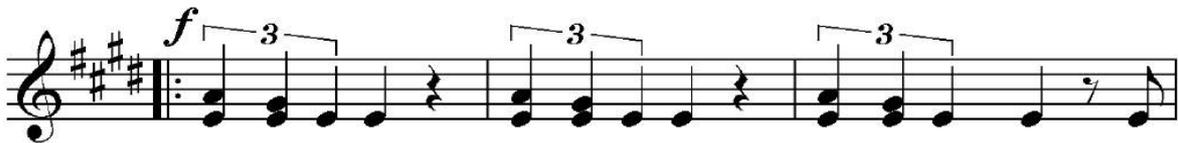
Ку-вонч, шод-лик-ни куй-лар-га қў-шиб.

Бо-ла-лик гул-дир Бу гў-зал ча-ман-да.

Я-шай-миз яй-раб энг бахт-ли Ва-тан-да.

Куй-лар о-лам со-чиб зи-ё. Чор-лар ҳар дам бу

се-хр-ли дун-ё... Се - хр-ли дун-ё.

МАЗМУНУ

Ырдоонун эрежелери	5
Азиз бўстон – Ўзбекистон. Сөзү М.Мирзонуку, музыкасы Д.Амануллаеваныкы.....	6
Добуштарды туура ырдоого үйрөнөбүз	7
Дўлонча. Өзбек элдик күү.....	8
Жардам бердик. Сөзү М.Жангазиевдики, музыкасы А.Малдыбаевдики.....	10
Өзбек улуттук музыкалык аспаптар менен таанышкыла.....	11
Жүрүш маршы. Музыкасы Ф.Назаровдуку.....	12
Ўқишни билиб олсанг. Сөзү М.Юсуповдуку, музыкасы М.Дадабаевдики.....	13
Андижан полькасы. Өзбек элдик күү	15
Оқ теракми, кўк терак?. Сөзү Х.Каюмовдуку, музыкасы А.Мансуровдуку.....	18
Күздө. Сөзү А.Токомбаевдики, музыкасы А.Малдыбаевдики.....	19
Қари наво. Өзбек элдик күү	21
Скрипкалык ачкыч.....	23
Сарбозча (Бухорча). Өзбек элдик күү.....	24
Асп бўламан. Өзбек элдик күү.....	26
Жаңы жылым. Сөзү, музыкасы Г.Эсенгулованыкы.....	27
Өзүңөр тапкыла.....	28
Апам тиккен чак көйнөк. Сөзү М.Жангазиевдики, музыкасы Т.Саламатовдуку.....	30
Добуш катарларынын жогорулашы жана төмөндөшү.....	31
Байчечекей. Сөзү М.Жангазиевдики, музыкасы К.Букалаевдики.....	37
Добуштардын созулуштары. Бүтүн нота.....	38
Жарым нота.....	41
Чейректик нота.....	44
Сегиздик нота.....	47
Композиторлор.....	50
Ак гүлдөр. Сөзү И. Исаковдуку, музыкасы Т.Казаковдуку....	51
Беш ыргай. Элдик ыр, иштеп чыккан А.Темиров.....	52
Ребус.....	53
Тапшырма	54
Өзүңөр тапкыла.....	55
Ойнойлу, ырдайлы, бийлейли	56–62

HAMIDULLA NURMATOV, NADIM NORXO‘JAYEV

MUSIQA

1-sinf uchun darslik

Qayta ishlangan 11 -nashri

(Qirg‘iz tilida)

Которгон *Р. Жуманазарова*
Редактору *Р. Тургунова*
Керкөм редактору *Ш. Мирфаязов*
Тех. редактору *Т. Смирнова*
Компьютерде даярдаган *А. Сулайманов*

Басма лицензиясы АИ № 154. 14.08.09.
2013-жыл 10-майда басууга уруксат этилди. Форматы 70x100¹/₁₆.
Кегли 18. Pragmatica гарнитурасы. Офсеттик басма ыкмада басылды.
Шарттуу басма табагы 5,16. Басма табагы 6,5.
Нускасы-933. 192-сандуу заказ.

Өзбекстан басма сөз жана кабар агенттигинин
Гафур Гулам атындагы басма-полиграфиялык чыгармачылык
үйүндө басылды. 100128. Ташкент, Шайхантахур көчөсү, 86.

**Биздин интернеттеги дарегибиз: www.gglit.uz
E-mail: iptdgulom@sarkor.uz, info@gglit.uz**